

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 28 juni 2024

414/2024

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a och 8 a-punkten, 4 § 1 mom. 4 punkten, 11 punkten underpunkt j och 20 punkten samt 4 § 2 mom., 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c, 2 § 5 och 6 mom. samt 12 §, 7 kap. 1 § 3 mom., 8 kap. 1 § 1 mom. 8 punkten och 1 § 2 mom., 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. 8 punkten och 3 § 2 mom.,

av dem 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a sådan den lyder i lag 207/2022 och 8 a-punkten sådan den lyder i lag 573/2019 samt 4 § 1 mom. 20 punkten sådan den lyder i lag 444/2023 och 2 mom. sådant det lyder i lag 573/2019, 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c sådana de lyder i lag 376/2021 och 12 § sådan den lyder i lagarna 406/2018 och 376/2021, 8 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 406/2018 och 3 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 406/2018, samt

fogas till 1 kap. 4 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1089/2017, 284/2021, 376/2021, 600/2021, 187/2023 och 444/2023, nya 4 a och 21 punkter, till 3 kap. en ny 12 a § och 13 b §, till 8 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 573/2019 och 444/2023, en ny 8 a-punkt och till 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 573/2019 och 444/2023, en ny 8 a-punkt samt till 9 kap. 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 406/2018, ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda

a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag av börser enligt 6 punkten i det momentet, centralinstitutet för en sammanslutning enligt 11 punkten i det momentet, sådana sammanslutningar enligt 13 punkten i det momentet som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel,

RP 31/2024
EkUB 8/2024
RSv 57/2024

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1114 (32023R1114); EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40

transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, holdingföretag enligt 14 punkten i det momentet, godkända publice-ringsarrangemang och godkända rapporteringsmekanismer enligt 15 punkten i det mo-mentet, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 16 punkten i det momentet och aktörer enligt 17 punkten i det momentet som erbjuder tillgångsanknutna token till allmän-heten eller ansöker om upptagande till handel av tillgångsanknutna token i unionen,

8 a) sådana leverantörer av kryptotillgångstjänster som avses i artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direk-tiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *förordningen om betalningsuppgifter* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotill-gångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,

4 a) *fristående adress* en sådan fristående adress som avses i artikel 3.20 i förord-ningen om betalningsuppgifter,

11) *person i politiskt utsatt ställning* en fysisk person som har betydande offentliga uppdrag som

j) direktör, biträdande direktör eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ i en internationell organisation eller vid en internationell organisations verksamhetsställe,

20) *tvivelaktig transaktion* en för en kund ovanlig transaktion vars faktiska syfte eller mål den rapporteringsskyldiga inte har kunnat utreda, samt en kunds transaktion som efter utredning verkar ovanlig utan någon giltig grund,

21) *leverantör av kryptotillgångstjänster* en juridisk person eller ett annat företag som avses i artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937.

Närmare bestämmelser om i 1 mom. 11 punkten avsedda betydande offentliga uppdrag utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. Närmare bestämmelser om i 1 mom. 11 punkten avsedda organisatio-ner där betydande offentliga uppdrag sköts får dessutom utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag.

Kundkontroll

2 §

Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet

De rapporteringsskyldiga får inte ha anonyma konton eller anonyma kundförhållanden eller konton eller kundförhållanden under fingerade namn, med de undantag som föreskrivs i denna paragraf. De rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet vid etablering av ett fast kundförhållande. Dessutom ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om

- 1) kundförhållandet är tillfälligt och
- b) det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 i förordningen om betalningsuppgifter som överstiger 1 000 euro, eller
- c) det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en tjänst i anslutning till kryptotillgångar enligt lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar (402/2024) och som överstiger 1 000 euro,

Om kunden ska identifieras och identiteten kontrolleras på grund av att det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 1 punkten är minst 10 000 euro, en sådan överföring av medel som avses i artikel 3.9 i förordningen om betalningsuppgifter överskrider 1 000 euro eller det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten är minst 10 000 euro eller i sådana fall som avses i 2 mom. minst 2 000 euro, ska identiteten kontrolleras när den nämnda gränsen nås.

Bestämmelser om skyldigheten att identifiera och om kontroll av identiteten finns dessutom i förordningen om betalningsuppgifter.

12 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller en leverantör av kryptotillgångstjänster ingår avtal om skötsel av betalningar och andra uppdrag (*korrespondentförbindelse*) med ett kreditinstitut eller finansiellt institut i ett land utanför EES-staterna, ska institutet före avtalsslutet inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart för att sätta sig in i dess affärsverksamhet.

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet eller leverantören av kryptotillgångstjänster ska göra en bedömning av motpartens anseende, kvaliteten på den tillsyn som motparten utövar och motpartens åtgärder för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Den högsta ledningen för kreditinstitutet eller det finansiella institutet eller leverantören av kryptotillgångstjänster ska godkänna att korrespondentförbindelsen inleds. Avtalet ska uttryckligen avse genomförande av åtgärderna för kundkontroll och lämnande av relevanta uppgifter om dessa åtgärder, på begäran, till det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart.

Ett kreditinstitut eller finansiellt institut får inte inleda eller fortsätta en korrespondentförbindelse med ett institut som är en brevlådebank eller vars konton brevlådebanker kan använda.

Om värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar arrangemangen enligt 1 mom., ska denna paragraf iakttas.

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller en leverantör av kryptotillgångstjänster tillhandahåller payable-through-konton till andra kreditinstitut och finansiella institut ska institutet eller leverantören säkerställa att det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart

1) har identifierat de kunder som har direkt tillgång till kreditinstitutets eller det finansiella institutets konto eller verifierat identiteten hos de kunder som har direkt tillgång till kontot hos leverantören av kryptotillgångstjänster och i fråga om dessa kunder fortlöpande vidtagit åtgärder för kundkontroll, och

2) på begäran förser institutet eller leverantören med relevanta uppgifter som gäller kundkontroll.

12 a §

Skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser

En leverantör av kryptotillgångstjänster ska identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. För detta ändamål ska leverantören av kryptotillgångstjänster ha interna riktlinjer, förfaranden och kontroller.

När det gäller fristående adresser ska leverantörer av kryptotillgångstjänster för att hantera riskerna tillämpa skärpta åtgärder, som ska omfatta en eller flera av följande:

1) att vidta riskbaserade åtgärder för att identifiera och kontrollera identiteten på avsändaren eller mottagaren av en överföring till eller från en fristående adress eller avsändarens eller mottagarens verkliga huvudman, inbegripet genom att förlita sig på tredje parter,

2) att kräva ytterligare information om de överförda kryptotillgångarnas ursprung och destination,

3) att genomföra en skärpt fortlöpande övervakning av dessa transaktioner,

4) alla andra än i 1–3 punkten avsedda åtgärder för att minska och hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism samt risken för att riktade ekonomiska sanktioner och riktade ekonomiska sanktioner som rör finansiering av spridning av vapen inte genomförs eller kringgås.

13 b §

Förteckning över betydande offentliga uppdrag vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland

Utrikesministeriet ska begära att en internationell organisation upprättar och uppdaterar en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland.

Utrikesministeriet ska utan obefogat dröjsmål lämna den i 1 mom. avsedda förteckningen till finansministeriet.

7 kap.

Tillsyn

1 §

Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt

Finansinspektionen utövar dessutom tillsyn över att de rapporteringsskyldiga som står under dess tillsyn följer förordningen om betalningsuppgifter när de sänder, förmedlar eller tar emot överföringar av medel enligt den förordningen.

8 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en ordningsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om tillsynsobjekten uppsåtligen eller av oaktsamhet

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart,

8 a) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 a § att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress,

Finansinspektionen ska också påföra den en ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföringar av kryptotillgångar,

2) i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) underlåter att genomföra sådana riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter, eller

4) försummar sin skyldighet enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller sin skyldighet enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta överföringar av medel när uppgifterna om dem är bristfälliga.

2 §

Offentlig varning

Tillsynsmyndigheten ska meddela rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt som avses i 7 kap. 1 § 1 mom. en offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser i denna lag eller i strid med andra bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med andra bestämmelser i förordningen om betalningsuppgifter än de som avses i 1 § 1 eller 2 mom. och 3 § 1 eller 2 mom. i detta kapitel.

3 §

Påföljdsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en påföljdsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om de uppsåtligen eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart,

8 a) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 a § att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress,

Finansinspektionen ska också påföra den en påföljdsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter, utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföring av kryptotillgångar,

2) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter, försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter att inrätta de riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter, eller

4) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt försummar skyldigheten enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller skyldigheten enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta överföringar av medel när uppgifterna om dem är bristfälliga.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som en leverantör av kryptotillgångar ska iaktta vid den kundkontroll som avses i 3 kap. och om den riskhantering som avses i 2 kap. 3 §. Finansinspektionen får dessutom meddela närmare föreskrifter om de interna strategier, förfaranden och kontroller som krävs för att säkerställa genomförandet av sådana restriktiva åtgärder som avses i artikel 23 i förordningen om betalningsuppgifter.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2024. Lagens 1 kap. 4 § 1 mom. 4 och 4 a-punkt, 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkt underpunkt b och 2 mom., 12 §, 12 a § samt 7 kap. 1 § 3 mom., 8 kap. 1 § 1 mom. 8 och 8 a-punkt samt 2 mom., 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. 8 och 8 a-punkt,

414/2024

3 § 2 mom. samt 9 kap. 6 § 3 mom. träder dock i kraft först den 30 december 2024 och 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkt underpunkt j träder i kraft först den 1 januari 2025.

Under den övergångsperiod som föreskrivs i 32 § 1 och 2 mom. i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar tillämpas bestämmelserna om leverantörer av kryptotillgångstjänster i denna lag på sådana tillhandahållare av virtuella valutor som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten i den genom nämnda lag upphävda lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019).

Helsingfors den 28 juni 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Näringsminister Wille Rydman